

po svetu« iz peresa »Slovenčevega« urednika g. *Ignacija Žitnika*. — B. »Slovenske Večernice«, 43. zvezek, prinašajo povest gospé *Pavline Pajkove* »Domačija nad vse!« — Puškinovo »Bajko o ribiči in ribici« v dovršenem Aškrčevem prevodu; g. prof. *Vrhovca* spis »o pošti«; dalje »Pet vzgledov pridnosti, varčnosti in podvzetnosti« od prof. *Ivana Steklase*; »Pravljice«, katere je spisal g. *I. Fr. Radinski*; *Kodrovo* povest »Gospod Anton« in še več krajših spisov in pesem. — C. »Občna zgodovina«, 13. snopič, spisal *Josip Stare*. Ta zvezek nam opisuje svetovne dogodke od l. 1794. do 1830. — D. »Fizika ali nauk o prirodi s posebnim ozirom na potrebe kmetskega stanu«. Spisal prof. *Henrik Schreiner*. I. knjiga: O toploti, magnetizmu in elektriki z ozirom na vremenske prikazni. S slikami. To je letos nova knjiga, koje bode izvestno vesel ves národ slovenski. — E. »Življenje našega Gospoda Jezusa Kristusa po besedah sv. evangelistov. « Spisal *Ivan Skuhala*. — F. »Življenje preblazene Device in Matere Marije in njenega prečistega ženina svetega Jožefa.« Popisal † *Janez Volčič*. V tej knjigi so dokaj zanimivo popisana razna božja pota Marijina po Slovenskem. — Družba je imela lani 41.552 družabnikov, letos pa 46.042, tedaj več za 4490. Pričakovati je tedaj, da se njih število prihodnje leto pomnoži na 50.000 družabnikov. Največ jih ima ljubljanska škoflja, namreč 18.209, potlej lavantinska 14.587, goriška 5.898, krška 3.894, tržaško-koperska 2.253, zagrebska 315 sekovska 242, sombotelska 137, senjska 110, poreska 53 (!), videmska (Udine) 150, razni kraji 117: v Ameriki 77. — Dohodki so znašali 48.609 gld., troški 48.601 gld. — Za prihodnje leto razpisuje odbor 210 gld. nagrade za šest krajših povestí, vsaki po 35 gld. in 140 gld. za štiri poučne spise razne vsebine, vsakemu po 35 gld., v olsegu po pol tiskovne pole. V družbinem glasniku beremo tudi te besede: »Ponoviti moramo staro tožbo, katero so menj ali bolj glasno javljali že glasniki prejšnjih let, posebno oni v koledarji leta 1886. Družba je vedno v zadregah zastran *dobrih*, iz ljudstva povzetih in našemu ljudstvu prikladnih *povestí*. Da mu nista vsled nujnih prošenj pomagala g. dr. *Jos. Vošnjak* in g. *Janko Kersnik*, ne vemo, kakšnega razvedrila bi bili namesto njiju povestí podali Mohorjevim bralcem, a jako dvojimo, da bi bili z njim takó zadovoljni, kakor slišimo, da so zdaj. Mi smo ta dva gospoda zopet ustno in pismeno naprosili, da še nadalje v tej stroki skrbita za družbo; prosimo pa še druge spretne pripovedovalce, da nas zalagajo z dobrimi pripovednimi spisi«.

»Stariši, podpirajte šolo!« Nekoliko besedij o skupnem vzgojnem delovanji domače hiše in šole. »Narodna tiskarna« v Ljubljani 1889, m. 8, 23 str. — Takó se imenuje drobna knjižica, katero je napisal in poslal v Slovence g. *Anton Kosi*, učitelj v Središči na Štajerskem. Velikokrat se dandanes toži, da ljudska šola mnogokrat ne doseže svojega učnega in vzgojnega smotra in da iz nje izhaja mlad zarod, ki je brez prida in koristi prebil svoja leta v ljudski šoli. Duh, ki preveva sedanji čas, je že tak, da za vse neuspehe pri odgoji naše mladine dela odgovorna sedanjo šolo in učiteljstvo. Tega pa ne pomisli, da mnogokrat vse te neuspehe zakrivi domača hiša, domača odgoja, ki ne samó ne podpira šole, ampak v mladih srcih celó uničuje to, kar váuja sadita šola in učitelj. Da bi dosegel zloznost pri odgoji mladine naše med šolo in domačo hišo, obrača se g. pisatelj v svoji knjigi z lepimi besedami do roditeljev ter jih uči, kakó naj skupno z učiteljem delujejo, da si odgojé pridne in poštene otroke. Vzajemno delovanje šole in domače hiše mu je pravi in bistveni pogoj dobre otroške odgoje. Da se pa to doseže, treba je, da roditelji 1. svoje otroke kar najbolje za šolo pripravijo ter v njih vzbudé veselje do šole; 2. da otroke pridno in redno v šolo pošiljajo; 3. da v navzočnosti otrok o šoli in nje učiteljstvu govoré vedno lepo in spoštljivo; 4. da se zanimajo za to, kar se otroci učé v šoli; 5. da večkrat povprašajo pri učiteljih, kakó se učé njih otroci. To so zlata pravila, katera je najtopleje priporočati zlasti našim kmetskim ljudem, da napósled vender pridejo do spo

znanja, kakó resnične so besede: »Noben greh ni tolik, kakor zanemarjanje otrok!« Od vsega srca želimo, da bi se ta lepa in prekorsna knjižica vsestransko razširila med preprostim národom našim. Opozorjamo nájno zlasti šolska oblastva in šolske prijatelje, da bi poskrbeli za to, da preprostim ljudem pride v roke. Knjižica stoji po 10 kr. izvod; 25 izstisov velja 2 gld. 20 kr., 50 izvodov pa 4 gld.

»Avstrija 1889«. Pod tem naslovom je izšla na Dunaji slika z dobro narejenimi podobami Nj. Veličanstva cesarja, gospodov c. kr. ministrov, deželni glavarjev in deželni predsednikov, deželni maršalov in deželni glavarjev v državnem zboru zastopanih kraljevstev in dežel. Skupini je pridejan nje posnetek v mali obliki. Slika po kamenotisku z največjo natančnostjo in umetnostjo izvršena. V nji se nahaja trinštirideset podob in je primerna ne samó za urade in učilnice, ampak bila bi tudi kras vsacega salona in vsake pisarne. — Ta skupina omogoči vsakemu seznaniti se na lahek način z dobro pogojenimi podobami tistih oseb tustranske državne polovice, katere so letos na čelu vlade, ali po zaupanju krone poklicane na prvo mesto deželne vlade, kar je važno tudi v službeni dotiki. — Podoba je tudi zato bistvene koristi, ker se vidi iz nje po razvrstitvi imenovanih imenitnih oseb uredba c. kr. osrednje vlade in deželni vlad in namestništev. Sliki so pridejani državni in deželni grbi in oni glavnih mest. Slika nas spominja s svojimi umetno dovršenimi alegorijami na slavno, modro in pravično vladanje našega vzvišenega vladarja. — Priporoča se ta podoba posebno: a/ Za vseučilišča in c. kr. učilišča, kakor tudi za javne in zasebne šole; b/ za upravna in sodna, potem mestna in občinska oblastva; c/ za železniške in parobrodne postaje v čakalnih sobah in gostilnah; d/ za hotele, gostilne in kavarne ter končno e/ za vsakega, ki se zanima za javno življenje, za poznanje vladajočih oseb in uredbu državnih in deželni vlad. Slika je izšla v nemški, češki, poljski, slovenski, hrvaški in italijanski izdavi. Cena te podobe v velikosti od 89—121 centimetrov znaša z zavinkom in poštarino vred samó 8 gld. av. vr.

Naročila prejema: g. *Gavro Grünhut*, Wien, I. Singergasse 8.

Muzejsko društvo. Pri mesečnem shodu, katerega je imelo muzejsko društvo dné 30. septembra, predaval je g. kustos prof. Alfonz Müllner o »novejših starinskih najdbah na Kranjskem«, ki so se izkopale na Vačah, na Igu in v Ljubljani pri polaganju cevij za mestni vodovod. Najprej je govoril g. Müllner o zidavi rimske trdnjave v obmestji sedanje Ljubljane poudarjajoč stališče, dognano v svoji knjigi »Emona«, da je rimska Emona stala na Igu, na sedanje Ljubljane mestu pa trdnjava »Aquilina«. Potem je razkazoval blizu Gradišča izkopane grafitne čepinje in dele lonca, v katerih se je topilo srebro. Iz teh važnih ostankov sméti je sklepati, da je bila ondu topilnica za srebro, morda celó peneznica. Zeló zanimala je druga grobna najdba, izkopana v Salendrovih ulicah: z roko narejen lonec, imajoč taisto tehniko, kakor jednake najdbe na Vačah. Posebno pozornost je vzbudil velik povezen glinast lonec za olje, ki so ga izgrebli na Dunajski cesti, tik železničinega prehoda. V njem je bil manjši, vse drugače izdelan lonec z ostanki sežganega otroka, z zobmi, z malo steklenico in trobéllico sežgane pletenine. Po priloženem denarji spada ta grob v dóbo po Vespazijanu. Potem je pokazal g. predavatelj posebno izklesan kamen, morda staro kopíto, ki se je izkopalo na Karlovski cesti. Napósled je govornik predaval o najdbah, katere so se pod njegovim in g. Pečnika vodstvom razkrile v novejšem času na Vačah. V dotični mogili sta dve plasti: v gorenjo so pokopavali mrličé, v dolenjo so shranjevali šárice z ostanki sežganih mrličév. V gorenji plásti so bile ogródi (okostnica) vojaka, pri njih dve sulici, s podobami okrašeno zapono pri pásu in dobro ohranjen vélik šlém z dvojním grebénom. Predavatelj je dalje dokazal, da je šlém etrurskega izvora, kajti Etrurci so na Vačah in tudi drugod kopali železno rudo in upati je, da se posreči priti njih rudnikom na sled. Po